

De DEDICATED-werkwijze

HANDIGE HULPMIDDELEN VOOR EEN GOED GESPREK

Goede zorg kan veel verschil maken voor patiënten en voor hun naasten. Als iemand door dementie niet meer goed kan communiceren, is het bieden van zorg die goed aansluit lastig. Dan is het fijn om wat praktische handvatten te hebben.

Toen de vrouw van de heer Van Maren verward begon te raken, verhuisde het echtpaar vrij snel naar een aanleunwoning. Dat is nu zo'n anderhalf jaar terug. Vanaf het begin krijgen ze thuiszorg van Lysanne Heutmekers en haar collega's. "Ik wist al dat mijn vrouw een beetje verward was, maar daar praatten we niet echt over", vertelt meneer. "Lysanne heeft het toch aangekaart: 'Heb het daar eens over met elkaar'. Uiteindelijk heb ik deels nog wat fijne gesprekken kunnen voeren met mijn vrouw. Maar eigenlijk was er ook al heel veel weg van haar herinneringen. Dat was moeilijk. Gelukkig kon ik daar goed over praten met Lysanne. Zij kan luisteren met een hoofdletter L. Nu zorgen we samen zo goed mogelijk voor mijn vrouw, zoals mijn vrouw dat graag wil. Zelf heb ik niet veel wensen, behalve haar zo lang mogelijk bij

me houden. We zijn bijna 60 jaar getrouwd. Ik hoop dat we dat nog samen halen."

Zorg die mensen fijn vinden

Hoe eerder het gesprek op gang komt, hoe makkelijker het nog is om waardevolle zaken te bespreken. Voor naasten, maar ook voor zorgverleners. Lysanne: "Hoe meer je weet van iemand, hoe makkelijker het is om zorg te bieden volgens diens wensen. Gelukkig heb ik de heer en mevrouw van Maren vaak op mijn route, dus ik ken ze inmiddels goed. Zo weet ik dat mevrouw veel steun haalt uit het geloof. Toen het erg slecht ging, was het voor mij logisch om te vragen of ze wilde dat de pastoor langskwam. En omdat ik weet dat de kinderen in het buitenland wonen, konden we regelen dat zij daar digitaal bij konden zijn. Juist dit soort aandacht, mensen kunnen geven wat

ze fijn vinden, maakt het werk zo mooi. Maar goed, als je iemand nog niet goed kent, is het lastig om zoiets te regelen. Dan blijven er kansen liggen en dat is zonde. Mede daarom werk ik met de DEDICATED-werkwijze.”

Troost en houvast

Of je elkaar nu goed kent of niet, niet iedereen praat gemakkelijk over het naderende levenseinde. “Terwijl dat gesprek voor naasten veel troost biedt, en voor zorgverleners veel houvast in het werk. Zeker bij dementie”, weet Thea Offermans, trainer van de DEDICATED-werkwijze. “De werkwijze biedt mooie manieren om het gesprek op een luchtige manier te beginnen en de kwaliteit van palliatieve zorg bij dementie te verbeteren. Met de *Klets*pot bijvoorbeeld, een pot met gesprekskaartjes erin. Die zet je op tafel als je niet goed weet hoe je een onderwerp kunt aansnijden”, vertelt zij. “En door samen het ‘levensboek’ in te vullen, ontstaat veel inzicht in waar je in de zorg op kan letten. Bijvoorbeeld dat een oud-danseres die onrustig is in de stervensfase, kan luisteren naar haar favoriete muziek. Of, zoals in het geval van het echtpaar Van Maren, dat er een belangrijke mijlpaal is die iemand graag nog zou meemaken. Hoe minder moeite we zo krijgen met deze onderwerpen, hoe meer waardevolle momenten we met elkaar kunnen creëren.”

WAT IS DE DEDICATED-WERKWIJZE?

.....

DEDICATED staat voor **Desired Dementia Care Towards End of Life.**

Het is een werkwijze om te helpen bij gesprekken rond zorg en het naderende levenseinde en het verbeteren van de palliatieve zorg bij dementie. Deze gesprekken kunnen bijdragen aan aansluitende zorg bij dementie, ook als iemand verward is of onbegrepen gedrag vertoont. Handige hulpmiddelen die binnen DEDICATED zijn ontwikkeld, vind je op: www.dedicatedwerkwijze.nl > **materialen.**

ZONMW EN ONDERZOEK

Het project DEDICATED is ontwikkeld binnen het programma Palliantie van ZonMw. Het programma richt zich op een goede kwaliteit van leven voor mensen en hun naasten die te maken hebben met een levensbedreigende aandoening of kwetsbaarheid. Zodat zij zorg en ondersteuning ontvangen die aansluiten op hun wensen en behoeften. Op lichamelijk, psychisch, sociaal en spiritueel vlak. ZonMw investeert in kennisontwikkeling, verdere professionalisering van de palliatieve zorg en kennisbenutting van resultaten uit onderzoek.

*Lees meer informatie over palliatieve zorg voor mensen met dementie op www.zonmw.nl > **palliatievezorg.***